

Stimulering geletterdheid in hoeken

Functies van schrift: de rol van lezer en schrijver laten ervaren

Kinderen moeten de functie van allerlei schrift ontdekken. Daarbij hebben ze de rol van lezer of schrijver. Pictogrammen, picto's en andere tekens hebben in de hoeken betekenis en worden door kinderen 'gelezen', bijvoorbeeld een pictogram als aanduiding van de hoek zelf, een stiltebord bij de (voor)lees/boekenhoek of muzieknnotaties in de luister/muziekhoek.

Functionele schrijfactiviteiten kunnen als vanzelf voortvloeien uit spel: kinderen beleven in de hoeken dat je iets duidelijk kunt maken via tekeningen, krabbels, tekens, letters en cijfers. Zo ervaren ze dat ze met schrift kunnen communiceren.

Het lezen van pictogrammen

Het 'lezen' van pictogrammen is de eerste stap in het leren lezen. Met pictogrammen koppel je een specifieke betekenis aan wat een kind ziet. En daardoor ervaart het kind zijn of haar rol als lezer. Je kunt pictogrammen inzetten tijdens hoekenspel: het spel kan ermee verdiept worden én de woordenschat wordt uitgebreid – zeker als je zelf een rol op je neemt en meespeelt.

-> Liefde voor letters en lezen

* Hoofdstuk 4, boek blz. 111-128 is gewijd aan de functies van schrift voor zowel de peuter- als de kleuterfase.

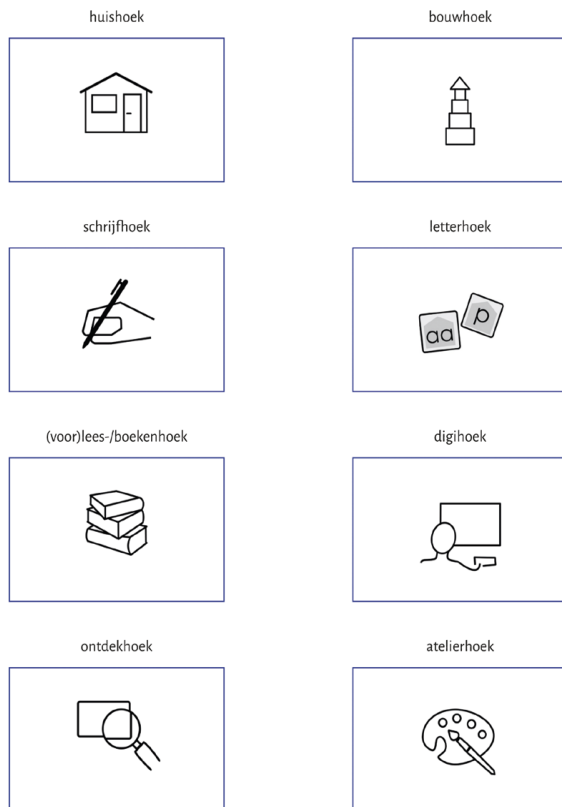
* In Hoofdstuk 7, boek blz. 253-299 komt 'Geletterdheid in hoeken' aan de orde. Dit betreft niet alleen de kleuterbouw; ook stimulering peuterspel in speelzones komt aan de orde.

Gratis lesmateriaal voor in de hoeken

Hieronder verkleind de printbladen¹ die je gratis kunt downloaden en de uitleg hoe je ze kunt gebruiken. Daarna is de **link** opgenomen om deze printbladen te downloaden, gevolgd door wat praktische aanwijzingen!

¹ Picto's afkomstig van het Picto Semi Schrift, ©Trijntje de Wit. Zie: www.pictoschrijver.nl. De pictoschrijver is nog in ontwikkeling.

Voor bij elke hoek én voor in de boekenhoek

Introduceer de pictogrammen in een kringgesprek. Je kunt ze bij de verschillende hoeken ophangen. Daarnaast kun je deze pictogrammen gebruiken in de boekenhoek: je voegt het pictogram toe aan het (non-fictie)boek dat in de hoek van het pictogram gebruikt kan worden. Denk bijvoorbeeld aan een boek met proefjes voor in de ontdekhoek of een boek over bouwwerken voor in de bouwhoek. Het pictogram krijgt daarmee nog meer betekenis, namelijk: dit boek is in die hoek te gebruiken!

-> Liefde voor letters en lezen

- * boek blz. 143-145
 - * website: Hoofdstuk 4, blz. 105:
- Lesmateriaal 4.4: Pictogrammen functie van boeken in hoeken*

Voor in de huishoek

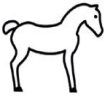

Is er een baby geboren? Heb je een boek voorgelezen over een baby? Zet dan de picto's 'baby verzorgen' in. In 'Liefde voor letters en lezen' wordt uiteengezet hoe je ze kunt gebruiken als je meespeelt als kraamhulp.

-> Liefde voor letters en lezen

- * boek blz. 293-294
 - * website: Hoofdstuk 7, blz. 218:
- Lesmateriaal 7.2: Picto's baby verzorgen*

Voor in de muziekhoeke

 paard	 koe	 varken
 schaap	 kikkertje	 gans
 kipje	 tractor	 boer

Bespreek deze picto's vooraf in de kring. Wat voor geluid hoort erbij? Je kunt daarna picto's introduceren voor hard, zacht, 'op hoge toon', 'op lage/zware toon'. Dan kun je twee picto's in combinatie laten zien: de kinderen maken het bijbehorende boerderijgeluid op die specifieke manier. Leg vervolgens alle pictogrammen in de muziekhoeke en laat in tweetallen ermee spelen.

-> Liefde voor letters en lezen

* boek blz. 289

* website: Hoofdstuk 7, blz. 217:

Lesmateriaal 7.1: Picto's boerderijgeluiden

Voor in de ontdekhoek

 Wat	 drijft	?	 Wat	 zinkt	?	 Omcirkel	!
 puntsnijper	 drijft		 zinkt				
 gum	 drijft		 zinkt				
 veer	 drijft		 zinkt				
 wasknijper	 drijft		 zinkt				
 paperclip	 drijft		 zinkt				
 schaar	 drijft		 zinkt				
 blaadje	 drijft		 zinkt				

Leg in de ontdekhoek alle voorwerpen klaar die op de werkbladen zijn afgebeeld. De kinderen doen de drijf- en zinkproef met elk voorwerp en zetten een rondje om het goede antwoord. N.B. Het printblad hiernaast is de eerste van drie werkbladen.

-> Liefde voor letters en lezen

* boek blz. 298-299

* website: Hoofdstuk 7, blz. 210-221:

Lesmateriaal 7.2: Werkbladen drijven en zinken

Klik **hier** om deze printbladen te downloaden. Print ze op A3.

* Print het eerste blad (*Pictogrammen functie van boeken in hoeken*) meerdere keren. Knip alle pictogrammen en aanduidingen los. Vergroot alle pictogrammen van één vel nog een keer en hang deze picogrammen bij de desbetreffende hoeken. De kleinere versie kun je dan gebruiken om op de kaft van boeken te plakken die in die specifieke hoek gebruikt kunnen worden.

* Knip van het tweede (*Picto's baby verzorgen*) en derde werkblad (*Picto's boerderijgeluiden*) de picto's los en leg ze – na introductie in de kring – in respectievelijk de huishoek en muziekhoeke.

* Knip de drie werkbladen (*Werkbladen drijven en zinken*) los en leg ze in de ontdekhoek met alle materiaal. Bespreek de werkbladen vooraf.

Lamineer al het materiaal als je het vaker wilt gebruiken!

Heb je vragen of opmerkingen: mail t.a.v. mij naar marketing@mailswp.com

Blijf gezond en geïnspireerd! Tot de volgende nieuwsbrief!

Hetty van den Berg

Auteur *Liefde voor letters en lezen*

<https://maria-hetty-van-den-berg.nl/>